

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6CdoR/13/2023
Identifikačné číslo spisu:	1520201300
Dátum vydania rozhodnutia:	28.09.2023
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1520201300.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletého I. L., narodeného XX. P.Á. XXXX, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vázovova 7/A, matky N. H., narodenej X. P. XXXX, G. - K. a otca I. L., narodeného XX. Z. XXXX, S., K. E. XXXX/XX, o zníženie výživného, vedenej na Mestskom súde Bratislava II pod sp. zn. 49P/96/2020, o dovolaní otca proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 1. februára 2023, sp. zn. 20CoP/10/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Pôvodne Okresný súd Bratislava II (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 19. novembra 2021, č. k. 49P/96/2020-154 zamietol návrh otca a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1 a 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“). Vecne dôvodil, že pri rozhodovaní o návrhu na zníženie výživného zistil, že nie sú splnené zákonné podmienky na zníženie výživného spočívajúce v podstatnej zmene pomerov. Tvrdené skutočnosti o zhoršenom zdravotnom stave otec súdu nepreukázal a z doložených lekárskejších správ nemožno konštatovať neschopnosť vykonávať akúkoľvek prácu. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 CMP.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež len „odvolací súd“ a so súdom prvej inštancie tiež len „nižšie súdy“) odvolanie otca uznesením z 1. februára 2023, sp. zn. 20CoP/10/2022 odmietol podľa ust. § 386 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Dôvodom odmietnutia odvolania bolo jeho oneskorené podanie na podklade tých skutočností, že lehota na podanie odvolania proti rozsudku otcovi začala plynúť nasledujúci deň po doručení rozsudku, t. j. 3. decembra 2021, pričom posledný 15. deň lehoty na podanie odvolania pripadol na 17.

december 2021 (piatok). Ak otec svoje odvolanie voči predmetnému rozsudku podal prostredníctvom splnomocneného zástupcu na pošte 21. decembra 2021, stalo sa tak neskoro (4 dni po uplynutí zákonnej procesnej lehoty na podanie odvolania).

3. Proti takémuto uzneseniu odvolacieho súdu podal otec (ďalej „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces). Dovolanie si spísal a podpísal sám. Navrhol zrušenie uznesenia odvolacieho súdu a vrátenie mu veci na ďalšie konanie.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal účastník konania v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu, pričom dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) uvádza nasledovné:

5. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

7. Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

8. Civilný sporový poriadok upravuje osobitnú podmienku dovolacieho konania, ktorá spočíva v tom, že dovolateľ bez právnického vzdelania musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Pokiaľ takýto dovolateľ nie je zastúpený advokátom, ide o vadu konania, ktorá je odstrániteľná, avšak len dovolateľom.

9. Napadnuté uznesenie odvolacieho súdu obsahovalo poučenie o podmienkach podania dovolania vrátane poučenia o povinnom zastúpení dovolateľa advokátom, nutnosti spísania ním dovolania aj ostatných podaní dovolateľa. Dovolateľ uviedol, že vzhľadom k tomu, že jeho splnomocnený zástupca zastupujúci ho v konaní pred nižšími súdmi nemá vysokoškolské právnické vzdelanie, požiadal Centrum právnej pomoci o poskytnutie právnej pomoci v dovolacom konaní. Z obsahu spisu vyplynulo, že rozhodnutím KaHE-50465/11552/2023-52285/2023 z 9. mája 2023 Centrum právnej pomoci nepriznalo otcovi nárok na poskytnutie právnej pomoci v dovolacom konaní z dôvodu, že lehota na podanie dovolania uplynula (dovolateľ by bol v dovolacom konaní zrejme bezúspešný, keďže nedostatok právneho zastúpenia v dovolacom konaní nebol odstránený do uplynutia lehoty na podanie dovolania).

10. Spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom (uznesenie najvyššieho súdu z 18. decembra 2019, sp. zn. 4Cdo/190/2019, R 39/2020).

11. Podľa § 447 písm. e) CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP.

12. Ak obligatórnou náležitosťou dovolania je podľa druhej vety § 429 ods. 1 CSP jeho spísanie advokátom, je potom logické, že nedostatok tejto podmienky možno odstrániť len v lehote na podanie

dovolania, keďže ide o podmienku, ktorá musí byť splnená už pri jeho podaní (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 489/2018).

13. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že nie je splnená osobitná podmienka dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP), keď otec ako dovolateľ nie je v dovolacom konaní zastúpený advokátom, jeho dovolanie nie je advokátom spísané ani podpísané napriek tomu, že dovolateľ bol o tejto podmienke dovolacieho konania poučený a nejde tu o dovolateľa uvedeného v § 429 ods. 2 CSP. Dovolaciemu súdu preto neostávalo iné, než dovolanie otca odmietnuť bez toho, aby sa šlo zaoberať vecnou správnosťou napadnutého uznesenia odvolacieho súdu.

14. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.